

Organiseer een meertalig Voorleesontbijt

De Nationale
Voorleesdagen
2023

25 januari t/m 4 februari

Op 25 januari beginnen De Nationale Voorleesdagen 2023, die traditioneel van start gaan met Het Nationale Voorleesontbijt.

Organiseert u ook een Voorleesontbijt in de Bibliotheek? Misschien kunt u er een meertalige voorleesactiviteit van maken! In deze handleiding, samengesteld door Stichting Lezen in samenwerking met Probiblio en Meertalig.nl, leest u hoe u dit kunt aanpakken.

Waarom een meertalig Voorleesontbijt?

Steeds meer kinderen worden in een andere thuistaal opgevoed. In Nederland wonen ruim 2,5 miljoen mensen die naast het Nederlands met een andere taal zijn opgegroeid. En dat aantal zal de komende decennia alleen maar toenemen.

Ouders en grootouders spelen een essentiële rol in de taalontwikkeling van hun kind, maar realiseren zich dat niet altijd. Bibliotheken kunnen hier een belangrijke rol in spelen. Stimuleer ouders om te zorgen voor een rijke en gevarieerde taalomgeving. Dat betekent veel praten, zingen, vertellen en voorlezen in de taal die zij het beste kennen, begrijpen en spreken: de taal van hun hart. Kinderen die de taal of talen van hun ouders van jongs af aan goed meekrijgen, zijn heel goed in staat om later het Nederlands erbij te leren. Bibliotheken kunnen verder een rol spelen in de taalontwikkeling van het meertalige kind door meertalige activiteiten, meertalige prentenboeken en betrouwbare informatie over meertaligheid beschikbaar te stellen.

Meertalig voorlezen

Door meertalig voor te lezen in de Bibliotheek geeft u de eigen taal van (groot)ouders en hun kinderen ruimte en waardering. Hiermee boort u als Bibliotheek meteen een breder publiek aan en biedt u een intercultureel aanbod. Een mooi moment voor een meertalige activiteit is De Nationale Voorleesdagen, zo kunt u ook meertalige kinderen en hun (groot)ouders betrekken bij deze landelijke campagne.

In april kon u via NBD Biblion miniboekjes van *Maximiliaan Modderman geeft een feestje* bestellen met vertalingen in het Arabisch, Pools of Turks. Heeft u dit nog niet gedaan? Ze zijn nog in beperkte mate na te bestellen, stuur hiervoor een mailtje aan info@nbdbiblion.nl. Alle bestellers krijgen tevens enkele setjes Oekraïense vertalingen toegestuurd.

Stappenplan organisatie meertalig Voorleesontbijt *Maximiliaan Modderman geeft een feestje*

Stap 1 - Kies een taal

Neem het Nederlands als voertaal van het meertalig Voorleesontbijt. Prentenboek van het Jaar *Maximiliaan Modderman geeft een feestje* wordt pagina voor pagina voorgelezen, zowel in het Nederlands als in een andere taal.

Welke taal kiest u? Ga na wat de veel voorkomende talen en nationaliteiten zijn op school en in de buurt en pols bij de (groot)ouders naar de gesproken thuistalen. *Maximiliaan Modderman geeft een feestje* is vertaald in het Turks, Arabisch, Oekraïens en Pools.

Voor het voorlezen in het Nederlands gebruikt u het originele prentenboek van *Maximiliaan Modderman geeft een feestje*, de mini-editie of de Vertelplaten die speciaal voor de Voorleesdagen gemaakt worden. Voor het voorlezen in het Turks, Arabisch, Oekraïens en Pools gebruikt u de miniboekjes met vertalingen.

Let op: de miniboekjes met vertalingen zijn niet geschikt om op zichzelf te gebruiken voor het voorlezen. Om kinderen de prenten uit het boek te tonen heeft u altijd het oorspronkelijke boek in het Nederlands erbij nodig, of de vertelplaten.

Stap 2 - Nodig voorlezers uit

Zoek ouders, grootouders of een lokale bekendheid, die in het Nederlands en/of het Turks, Oekraïens, Arabisch of Pools zou willen voorlezen. Hoe doet u dit?

- Neem contact op met buurthuizen of Taalhuizen;
- Neem contact op met de VoorleesExpress in uw regio;
- Lanceer een oproep via kinderopvang en scholen, of spreek mensen aan waarvan u weet dat ze een andere taal spreken;
- Hang een oproep op in de Bibliotheek. Mensen voelen zich aangesproken als ze een zinnetje Turks, Oekraïens, Arabisch of Pools op een uitnodiging zien staan.

Maak op voorhand kennis met de voorlezer(s) en leg hen uit wat de bedoeling is. Geef het voor te lezen boek en het vertaalde miniboekje mee naar huis om vooraf te oefenen. NB: op de doos met vertalingen staat een embargo tot 25 januari, u mag de boekjes uiteraard wel vooraf uitdelen aan de voorlezers om te oefenen.

Stap 3 - Communicatie

Nodig ouders, grootouders en kinderen uit voor het Voorleesontbijt! Stem af met de afdeling of medewerker communicatie: wat communiceert u en in welke taal.

Hang posters op in de bibliotheek, en breng het Voorleesontbijt onder de aandacht via:

- consultatiebureaus en Integrale Kind Centra;
- kinderopvang, voorscholen en scholen;
- anderstalige vrouwengroepen & verenigingen;
- taalhuis en VoorleesExpress
- internationale instellingen;
- uw website/sociale media/nieuwsbrief;
- lokale media en buurtkrantjes.

Onderschat het belang van uw eigen netwerk en persoonlijk contact niet!

Stap 4 - Voorbereiding

Bedenk hoe u het Voorleesontbijt verder wil aankleden, naast het voorlezen.

- Hoe gaat u het voorlezen introduceren, en wie gaat dat doen?
  - U kunt bijvoorbeeld beginnen met het liedje 'De Voorleestrom', dat te beluisteren is op Spotify en BoekStart.nl in o.a. het Nederlands, Pools, Arabisch en Turks.

Op boekstart.nl/voorleestrom vindt u ook de bladmuziek en de tekst van alle vertalingen (deze staat ook achterin de miniboekjes). Er is helaas nog geen Oekraïense versie van het liedje.

- Waar gaan de voorlezers en het publiek zitten?
  - Verwacht u een grote groep kinderen, dan kunt u in plaats van het boek de speciale vertelplaten van het boek gebruiken. Voor de vertalingen gebruikt u de miniboekjes.
- Wat gebeurt er na het voorlezen? Biedt u de kinderen nog een activiteit aan?
  - Leuk om een thematafel te maken met kinderboeken en volwassenenboeken in andere talen, volwassenenboeken met (vertaald) werk van anderstalige auteurs, kinderboeken over andere landen, cd's met muziek uit die streken, films, woordenboeken, taalcursussen, (BoekStart) folders over voorlezen in andere talen e.d.
  - Natuurlijk deelt u aan de meertalige (groot)ouders na afloop de miniboekjes met vertalingen uit.
- Is er iets te eten en drinken voor de (groot)ouders en kinderen?
  - U kunt (groot)ouders betrekken bij de activiteit door bijvoorbeeld te vragen of ze een typische specialiteit uit hun land kunnen meenemen en uitdelen.

Stap 5 - Het voorleesmoment

Het is zo ver, de dag van het Voorleesontbijt is aangebroken!

- Zet alles klaar: een of meerdere voorleesstoelen, kussentjes of stoelen voor de (groot)ouders en kinderen. Zorg dat *Maximiliaan Modderman geeft een feestje* klaarligt, met vertalingen en eventueel de vertelplaten. Kleed de ruimte aan met materialen van De Nationale Voorleesdagen (posters, vlaggetjes etc.). Zet een laptop met geluidsversterking klaar voor De Voorleestrom. Zet koffie/thee/limonade en wat lekkers klaar.
- Stel de voorlezers voor aan de kinderen en leg aan de kinderen uit wat er gaat gebeuren. Zorg dat er een goede interactie is tussen de voorlezers en het publiek.
- Start het Voorleesontbijt met De Voorleestrom in verschillende talen en moedig (groot)ouders en kinderen aan om mee te zingen (deel hiervoor de tekst uit).
- Heet alle aanwezigen welkom (in verschillende talen) en geef een introductie.
- Lees afwisselend in het Nederlands en in de andere gekozen taal voor. Beide voorlezers wisselen elkaar pagina per pagina af. Je kunt het beste beginnen in de vreemde taal, zodat de kinderen aandachtig naar de taal kunnen luisteren zonder dat ze meteen alles moeten begrijpen.

- Stel tijdens en na het voorlezen vragen over het verhaal, zoals:
  - *Wat is het woord voor feestje in het Pools, Oekraïens, Turks of Arabisch?*
  - *Wat doen de beesten met de taart?*
  - *Waarom kun je zien dat het een wild feestje is?*
  - *Wat zou jij doen met de vieze beesten?*
  - *Is het een goed idee om de taart in bad te gooien? Wat gebeurt er als je dat doet?*
  - *Worden jouw knuffels weleens vies? Wat gebeurt er dan met ze?*
  - *En jij, ben jij weleens vies? Kijk eens op je eigen kleren, welke vlekken zitten erop?*
  - *Heb jij weleens een vieze bende gemaakt? Wat gebeurde er toen? Hoe werd alles weer schoon?*
- Laat de kinderen na het voorlezen even lekker zelf aan de slag gaan, met bijvoorbeeld een van deze activiteiten:
  - Maximiliaan en de beesten houden een vies feestje. Ze knoeien lekker met taart. Vertel de kinderen dat ze ook lekker gaan knoeien en kliederen. Dek een tafel af met een wit laken of papier. Leg eventueel kranten

op de vloer en geef de kinderen een schort. Zet bakjes neer met dingen waarmee de kinderen kunnen smeren, zoals chocopasta, pindakaas, jam... Laat ze hiermee 'vingerverven'. Zet ook bekers neer met een bodempje ranja of melk. Wat gebeurt er als je die omstoot? Welke vlekken krijg je dan? Bekijk samen het resultaat.

- Kijk samen nog eens naar de prenten waarop de beesten en Maximiliaan in bad gaan. Vul een bak met warm water. Doe er samen met de kinderen een beetje afwasmiddel in. Laat ze met hun handen door het water roeren tot er schuim ontstaat. Zorg voor washandjes, afwasborstels, hand- en theedoeken. De kinderen kunnen van alles wassen: (vieze) poppen, vieze vaat, of het laken dat ze in de andere activiteit vies gemaakt hebben.

- Rond af door iedereen te danken voor de aanwezigheid. Vraag de kinderen en de ouders wat ze er van vonden. Breng de thematafel onder de aandacht en deel de vertaalde miniboekjes uit aan (groot)ouders.

Deze handleiding is samengesteld door [Stichting Lezen](#) in samenwerking met [Probiblio](#) en [Meertalig.nl](#). Bezoek de pagina ['Meertaligheid in de Bibliotheek'](#) voor meer informatie, praktische tips en flyers, samengesteld door Probiblio.

